

STENOGRAM

LXIX uroczystej SESJI RADY MIASTA KRAKOWA

VIII KADENCJI

***odbytej w dniu
8 października 2021 roku***

LXIX uroczysta SESJA RADY MIASTA KRAKOWA

8 października 2021 r.

Przewodniczący obrad – p. D. Jaśkowicz

Szanowni Państwo jeszcze ostatnia chwila na zdjęcia i będziemy zaczynać tą naszą, niezwykle ważną uroczystość. Szanowni Państwo proszę o Hejnał Mariacki, hejnał miasta Krakowa. Szanowni Państwo otwieram LXIX uroczystą Sesję Rady Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa zwołaną dla nadania tytułu Honorowego Obywatela Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa Pani Oldze Tokarczuk. W imieniu Rady Miasta Krakowa i swoim własnym pragnę serdecznie powitać wszystkich gości na naszej dzisiejszej uroczystej Sesji. Serdecznie witam Panią Olgę Tokarczuk, laureatkę dzisiejszej uroczystej Sesji Rady Miasta Krakowa. Witam Pana Prezydenta Miasta Krakowa Prof. Jacka Majchrowskiego. Witam Profesora Piotra Jedynaka, Prorektora Uniwersytetu Jagiellońskiego ds. Polityki Kadrowej i Finansowej. Witam Pana Kazimierza Barczyka, Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Małopolskiego oraz laureata Brązowego Medalu Cracoviae Merenti. Witam Zastępcę Prezydenta Miasta Krakowa Panią Annę Korfel – Jasińską. Sekretarza Miasta Krakowa Pana Antoniego Fryczka. Dyrektora Magistratu Panią Martę Nowak. Jeszcze raz witam też wszystkich Radnych, wszystkich przybyłych gości, wszystkich Państwa, bardzo cieszę się, że udało nam się dzisiaj tutaj spotkać, w tak szczytnym i ważnym celu. Informuję, że Sesja Rady Miasta Krakowa transmitowana jest on-line, a jej przebieg jest rejestrowany. Pliki wideo Sesji Rady Miasta Krakowa są publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa.

Szanowni Państwo, Kraków to miasto kultury, sztuki i muzyki, to miejsce gdzie duch poezji przemierzał przestrzenie pomiędzy ulicą Piastowską gdzie znajdowało się mieszkanie Wisławy Szymborskiej, a ulicą Wojciecha Bogusławskiego, gdzie mieszkał i tworzył Czesław Miłosz. Nie bez powodu tych dwoje noblistów i znakomitych poetów bardzo dobrze czuło się w Krakowie. To miasto, które sprzyja kulturze i twórczości. Tu budziły się do życia i rozkwitały talenty artystyczne i literackie wielu twórców. Wymieńmy tylko dwa przykłady, to tu swe futurystyczne wizje snuł Stanisław Lem, który patronuje 2021 rokowi, a Stanisław Wyspiański, którego imię nosi Sala, w której się znajdujemy, sformułował nową wizję teatru i nowe spojrzenie na sztukę. Nasze miasto kocha kulturę i jej twórców, kreuje im bezpieczną przystań, którą zawsze mogą nazwać domem. Niech od dziś to miejsce będzie także domem dla Pani Olgi Tokarczuk, Honorowej Obywatelki Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa, laureatki Nagrody Nobla w dziedzinie literatury za rok 2018, za wyobraźnię narracyjną, która z encyklopedyczną pasją pokazuje przekraczanie granic jako formę życia. Jej książki zostały przetłumaczone na ponad 40 języków. Kunszt literacki nasza noblistka potwierdzała wcześniej wielokrotnie będąc między innymi Laureatką Międzynarodowej Nagrody Bookera, dwukrotną laureatką Nagrody Literackiej Nike, laureatką Nagrody im. Jana Michalskiego, była dwukrotnie nominowana do National Book Award, powieść Bieguni została wyróżniona The Man Booker International Prize, na stałe zapisując się w historii literatury. Przyznanie Pani tej nagrody było moim osobistym celem, gdyż cenię sobie nie tylko Pani wybitną twórczość, ale z ogromnym podziwem patrzę na Pani zaangażowanie społeczne, wytrwałe dążenie do równości społecznej, działalność w sprawie praw kobiet, wspieranie działań na rzecz tolerancji i społeczeństwa obywatelskiego oraz walkę o prawa zwierząt. Z Krakowem łączy Panią nie tylko Wydawnictwo Literackie będące wspaniałą wizytówką i chlubą naszego miasta. Myślę, że z tym miastem łączy Panią pokrewieństwo dusz, umiłowanie do świata i ludzi, ich różnorodności, wielokulturowości. Czytelnicy cenią Panią za niesamowitą pisarską wyobraźnię, przekraczanie utartych granic i odwagę w podejmowaniu trudnych tematów. Za to również darzą szacunkiem Panią mieszkańcy i mieszkanki Krakowa. Szanowna Honorowa Obywatelko Miasta Krakowa, całokształt dotychczasowych dokonań oraz postawa życiowa stanowiąca wzór do naśladowania dla Krakowian zasługuje na przyznanie Pani najwyższego wyróżnienia. W imieniu Rady

LXIX uroczysta SESJA RADY MIASTA KRAKOWA

8 października 2021 r.

Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa oraz własnym pragnę serdecznie pogratulować tytułu Honorowej Obywatelki Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa i odchodząc nieco od formuły uroczystości podziękować za ogromną czytelniczą satysfakcję jaką przynosi każda Pani książka. Dziękuję.

Proszę Prezydenta Miasta Krakowa Pana Prof. Jacka Majchrowskiego o wygłoszenie laudacji na cześć Pani Olgi Tokarczuk.

Prezydent Miasta Krakowa Pan Prof. Jacek Majchrowski

Wielce Szanowna Pani! Panie Przewodniczący! Wielce Szanowni Państwo!

Honorowe Obywatelstwo Miasta Krakowa od 1818 roku nadawane jest osobom o szczególnych zasługach dla naszej społeczności. Kluczowy jest nie tylko całokształt dokonań na wybranym polu, ale przede wszystkim postawa życiowa, która stanowić powinna wzór naśladowania dla Krakowian. Osoba, którą dzisiaj pragniemy w ten sposób uhonorować bez wątpienia łączy ogromne zasługi dla kultury całego kraju, z wielkim zaangażowaniem społecznym. Pani Olga Tokarczuk, wybitna pisarka, eseistka, poetka i scenarzystka jest jedną z najważniejszych postaci współczesnej literatury polskiej. W październiku 2019 roku z dużą satysfakcją przyjąłem informację, iż Akademia Szwedzka nagrodziła jej imponujący dorobek przyznaniem Literackiej Nagrody Nobla, najbardziej prestiżowego wyróżnienia na świecie. Otrzymany w Sztokholmie laur honorował unikalną, narracyjną wyobraźnię, pozwalającą czytelnikowi na przekraczanie granic myślenia o świecie jak i o samej literaturze. Jako jedna z najwybitniejszych pisarek XXI wieku Pani Olga Tokarczuk stanowi inspirację dla kolejnych pokoleń artystów w Polsce i poza jej granicami. Kraków od lat szczyci się mianem Domu Noblistów, miasta o wyjątkowym statusie dla polskiej literatury dawnej i współczesnej. To kolebka imponujących tradycji artystycznych wielu generacji pisarzy i poetów, wpływowy ośrodek badań literackich, siedziba stowarzyszeń twórczych, renomowanych wydawnictw i instytucji kultury. Nie wolno także zapominać, że z wyżej wymienionych powodów od 2013 roku znajduje się w elitarnym gronie miast literatury UNESCO. Ogromna w tym zasługa Pani Tokarczuk, która już w 2011 roku udzieliła wsparcia naszym staraniom o uzyskanie tego statusu. Później była orędowniczką tytułu dla miasta Wrocławia, z którym Kraków wspólnie gościł na Salonie Książki w Paryżu w 2015. Chociaż Pani Olga Tokarczuk nigdy nie mieszkała dłużej w Krakowie, od wielu lat związana jest z naszym miastem. To tutaj mieści się siedziba Wydawnictwa Literackiego, legendarnej Oficyny Noblistów, zarówno tych krakowskich Czesława Miłosza i Wisławy Szymborskiej jak i światowych Orhana Pamuka czy Marga Effedu. To w nim Olga Tokarczuk publikuje swoje powieści, zbiory opowiadań i eseje, aktywnie uczestniczyła w życiu krakowskiego środowiska literackiego nie tylko wielokrotnie goszcząc na Międzynarodowych Targach Książki i Międzynarodowym Festiwalu im. Józefa Conrada, ale także utrzymując liczne znajomości i przyjaźnie z małopolskimi ludźmi pióra. Olga Tokarczuk aktywnie wspiera honorowanie pracy nie tylko naszych prozaików i poetów, ale również tłumaczy, jakże często niedocenianych współtwórców literackiego przekazu. Zaledwie wczoraj otrzymała tytuł Doktora Honoris Causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, na którym prowadziła warsztaty prozatorskie w studium literacko – artystycznym. Zarządzana przez nią Fundacja w ramach wsparcia partnerstwa kulturalnego między Krakowem, a Wrocławiem działa na rzecz rozwijania zainteresowań czytelnich dzieci w wieku przedszkolnym. Wspólnie z Fundacją Powszechnego Czytania, miastami Literatury UNESCO, Krakowem i Wrocławiem, Polską Izbą Książki, Biblioteką Narodową współwydała podręcznik popularyzowania czytelnictwa wśród najmłodszych generacji. Przed kilkoma dniami w Teatrze Łaźnia Nowa odbyła się krakowska premiera sztuki Bieguni w reżyserii Michała Zadary na podstawie jej głośnej i wielokrotnie nagradzanej powieści. Na tegorocznej edycji Festiwalu Sacrum Profanum wystawiono

LXIX uroczysta SESJA RADY MIASTA KRAKOWA

8 października 2021 r.

zamówioną przez miasto Kraków Operę Achabili, Siostra Bogów, z muzyką wielokrotnie nagradzanego śląskiego kompozytora Alka Nowaka do libretta Niblistki będącym adaptacją powieści Anna In w grobowcach świata. W Krakowie cieszyliśmy się każdą nagrodą dla Olgi Tokarczuk, ale wiadomość o Noblu wywołała prawdziwą euforię. Dla uhonorowania tego światowego tryumfu polskiej literatury podjąłem decyzję o stworzeniu wyjątkowego pomnika pisarki. Na terenach poprzemysłowych Nowej Huty od października 2019 rośnie ponad 25 tys. sadzonek, które w przyszłości przemienią się we wspaniały las, nazwany na cześć jej powieści Prawiekiem. Pośród drzew sadzonych wspólnym i spontanicznym wysiłkiem setek mieszkańców znalazły się również wyjątkowe buki i dęby szypułkowe, przywiezione do Krakowa prosto z posesji Noblistki w Sudetach Środkowych. Wierzę, że przyjęły się dobrze w naszej ziemi. Olga Tokarczuk dzięki swej twórczości staje się dziś kreatorką narodowej wyobraźni. Po latach wymuszonych przez sytuację historyczną przemilczeń służy regeneracji oraz uzupełnianiu luk w pamięci narodu, podejmuje próby opowiedzenia Polski na nowo, jej proza przyciąga dzisiaj czytelników na całym świecie, nie tylko symboliczną wielowymiarowością, plastycznością opisu czy mistyczną aurą. Jej ogromną zasługą jest wielość nowych, innych perspektyw służących do opisu zjawisk zdawałoby się doskonale znanych. Olga Tokarczuk bierze strony wykluczonych, prześladowanych, wymazywanych z historii, wskazując na dziejową niesprawiedliwość, kwestionuje prawomocność doświadczenia zbiorowego jako prawdy historycznej stawiając w centrum swej twórczości jednostkę, zwłaszcza tę zmarginalizowaną i wypartą. Pisarka pozostaje ambasadorką różnorodności akcentując odważnie i bezkompromisowo przeszłe i teraźniejsze konflikty społeczne, krzywdę chłopską, ucisk mniejszości, apeluje o empatię i czułość, uparcie podejmuje tematykę feminizmu, ekologii, problematyzując kwestie etyczne związane z przekraczaniem granic natury, postuluje przy tym próbę stworzenia przestrzeni dla partnerskiej koegzystencji ludzi i zwierząt. Olga Tokarczuk jest człowiekiem słowa i używa go w słusznej sprawie, korzysta ze swych dzieł jako narzędzia kreowania rzeczywistości, by piętnować grzechy cywilizacyjne i deklorować walkę z nimi, wskazuje na konieczność ratunku dla świata przez edukację społeczeństwa angażując emocje odbiorców i domagając się zajęcia stanowiska, nakłania do zmiany sposobu postrzegania poprzez rozwój indywidualnej wyobraźni i umiejętności skupienia jakże cennej, w skrajnie rozpraszającym świecie. Niezwykle bogaty, a zarazem różnorodny dorobek Pani Olgi Tokarczuk, jej ogromne osiągnięcia na niwie literackiej, jak również działalność społeczna zasługują na najwyższe uznanie. Bardzo się cieszę, że możemy dzisiaj je wyrazić poprzez najwyższe uhonorowanie ze strony Królewskiego Stołecznego Miasta Krakowa. Szanowna Pani, Droga Obywatelko, proszę przyjąć ten tytuł wraz z najserdeczniejszymi życzeniami wszelkiej pomyślności w życiu prywatnym i w dalszej, jakże cennej dla Krakowa i całego kraju, pracy twórczyni, pisarki, tłumaczki świata zapomnianych mitów i jakże aktualnych powinności człowieka XXI wieku wobec przyszłych pokoleń naszej zbiorowej pamięci i planety. Dziękuję.

Przewodniczący obrad – p. D. Jaśkowiec

Szanowni Państwo, nastąpi teraz wręczenie aktu nadania tytułu Honorowego Obywatela Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa. A teraz zapraszam Panią Olę Tokarczuk do zabrania głosu.

Pani Olga Tokarczuk

Drogi Królewsko Stołeczne Miasto Krakowie dziękuję i kłaniam się nisko, dziękuję Panu Prezydentowi za taką wspaniałą laudację, w której właściwie wyjaśnił wszystko. Ja tylko chciałam powiedzieć, że przede wszystkim chciałabym podziękować za Prawiek, za las, który, o którego powstawaniu dowiedziałam się w bardzo gorących dniach, po Nagrodzie

LXIX uroczysta SESJA RADY MIASTA KRAKOWA
8 października 2021 r.

Nobla, nie mogłam tam przyjechać wtedy, bo byłam gdzieś za granicą, cały czas coś się działo, potem była pandemia i prawdę mówiąc nigdy nie widziałam Prawieku, myślę, że jednym z moich ważniejszych pragnień jest w tej chwili pojechać i zobaczyć jak rosną te drzewa, idea lasu Prawieku wzbudziła ogromne zainteresowanie na świecie, wszyscy ludzie za granicą, którzy się dowiadywali wtedy o tym, gratulowali mi i mówili o Krakowie z podziwem i z wielkim uznaniem. To naprawdę wspaniały pomysł i jestem szczęśliwa, że nazwa tego lasu, tego niezwykłego pomnika wzięła się z mojej książki i powstała ku pamięci przyznania mi nagrody Nobla. Proszę Państwa nigdy nie mieszkałam w Krakowie, ale zawsze tutaj mnie ciągnęło i zawsze się tutaj pojawiałam z pewną zazdrością jako dziewczyna z Dolnego Śląska, miejsca na mapie Polski bardzo doświadczonego historią, z porwanymi korzeniami, ze społeczeństwem, które właściwie musiało sklejać się na nowo. Przyjeżdżałam do Krakowa z wielkim zachwytem i zadziwieniem, że to miasto cały czas istnieje i że trwa i że pielęgnuje swoje tradycje. Kiedy byłam młodą dziewczyną i zaczynałam już myśleć o pisaniu, pamiętam, że miałam dwa marzenia, pierwsze marzenie, ponieważ moi rodzice mieli w swojej bibliotece bardzo dużo książek z Wydawnictwa Literackiego, więc pierwszym marzeniem było to, że będę kiedyś autorką wydawaną przez Wydawnictwo Literackie. Drugie marzenie, że moje książki będą tłumaczone na serbsko – chorwacki. Niestety, nie wiem dlaczego tak sobie marzyłam, ale niestety to drugie marzenie się nie spełniło, ponieważ w międzyczasie, na skutek zmian historycznych język serbsko – chorwacki przestał istnieć, rozpadł się na dwa odrębne, ale moje marzenie o tym żeby być wydawaną w Wydawnictwie Literackim spełniło się, od 20 lat jestem autorką tego wydawnictwa, znam wszystkie korytarze budynku na Długiej na pamięć, spędziłam tam wiele czasu, wiele dni, dyskusji, dyskusji nad okładkami, redakcji tekstów, znam redaktorów praktycznie od początku i doczekałam do końca, do pójścia na emeryturę Pani Małgorzaty Nycz, która mnie, zresztą tutaj w Krakowie też, w Alchemii wyczaiła, powiem tak kolokwialnie i namówiła, żeby przejść do Wydawnictwa Literackiego. Więc w jakimś sensie jestem krakowianką już przedtem, zanim jeszcze dostałam to Honorowe Obywatelstwo i proszę mnie tak traktować, niech ta chusta też będzie znakiem tego. Bardzo Państwu dziękuję, jestem zaszczycona, dziękuję za to, że zdecydowaliście się mnie przyjąć tutaj z dalekiego Dolnego Śląska i teraz moje serce jest podzielone na pół. Dziękuję serdecznie, kłaniam się nisko.

Przewodniczący obrad – p. D. Jaśkowicz

Szanowni Państwo teraz przejdziemy do gratulacji. Proszę o zabranie głosu Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Małopolskiego Pana Kazimierza Barczyka, tylko Kaziu, proszę krótko.

Pan Kazimierz Barczyk

Szanowna Pani Honorowa Obywatelko Królewskiego Miasta Krakowa! Szanowni Państwo! Wczoraj i dzisiaj przyjmuje Pani honory w Krakowie, uzyskała Pani wczoraj najwyższą godność Uniwersytetu Jagiellońskiego jako jedenasta kobieta, Doktorat Honoris Causa, również w 200-letniej historii doktoratów, podobnie jak taką tradycję ma nadawanie Honorowego Obywatelstwa Miasta Krakowa. Dzisiaj z kolei została Pani oficjalnie Honorową Obywatelką Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa. W imieniu samorządów małopolski Pani serdecznie gratuluję tego uhonorowania, tego wyróżnienia na ziemi małopolskiej. Ale chciałem też dodać, że za rok 2019 Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów Rzeczypospolitej, tysiąc gmin i powiatów, województw, nadało Pani tytuł Człowieka Roku wraz z Robertem Lewandowskim. To były dwa odrębne tytuły oczywiście, osobno wręczane i dzisiaj chciałem Pani pogratulować tego serdecznie i również dopełnić dla tego tytułu tego, co jest naszym darem dla Laureatów, mianowicie wybitna karykaturzystka

LXIX uroczysta SESJA RADY MIASTA KRAKOWA
8 października 2021 r.

krakowska Ewa Barańska – Jamrozik narysowała dla Pani, jak dla każdego Laureata, karykaturę i będę miał przyjemność ją Pani wręczyć. Wczoraj Pani ustanowiła, w czasie wykładów w Uniwersytecie Jagiellońskim, piąty żywioł, ale ta karykatura to jest poprawiona Pani fryzura, jeszcze z piórem we włosach, nie widzę w tej chwili i to jest forma naszego podziękowania, to jest szósty żywioł.

Przewodniczący obrad – p. D. Jaśkowicz

Szanowni Państwo mam jeszcze list gratulacyjny Dyrektora Muzeum Krakowa Pana Michała Niezabitowskiego. Szanowna Pani Olga Tokarczuk, Honorowa Obywatelka Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa. Powietrze miejskie czyni wolnym, zwykło się mawiać w epoce średniowiecza. Ta ponadczasowa sentencja doskonale wpisuje się również w kalejdoskop współczesnych i ważnych dla Krakowian wartości, na czele, których niezmiennie stoi szeroko pojmowana wolność wyrażająca się między innymi w poszanowaniu równości i demokracji. Wszak Kraków od zawsze był miastem wielokulturowym, a różnorodność idei i obyczajów stanowiła o jego sile i wyjątkowości. W tym szczególnym dniu w imieniu całego zespołu Muzeum Krakowa pragnę złożyć na Pani ręce najserdeczniejsze gratulacje w związku z przyznaniem tytułu Doktora Honoris Causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, a także dzisiejszą, w pełni zasłużoną nobilitacją Honorowej Obywatelki Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa. Z pełnym przekonaniem mogę stwierdzić, iż nasze miasto uzyskało tym samym wspianą ambasadorkę tak bliską Krakowianom. To był list Pana Dyrektora Michała Niezabitowskiego.

Szanowni Państwo będziemy powoli w sposób formalny zamykać Sesję, naszą dzisiejszą Sesję uroczystą, zdjęcia z dzisiejszej uroczystej Sesji będzie można zobaczyć na stronie portalu Magiczny Kraków w sekcji ofotokronika miasta Krakowa. Oczywiście patrząc po liczbie fotoreporterów to pewnie nie tylko tam, ale ja zapraszam Państwa do naszej kroniki Z życia miasta. Zapraszam Panią Olę Tokarczuk do foyer celem podpisania duplikatu dyplomu nadającego tytuł Honorowego Obywatela Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa, zapraszam wszystkich Państwa do foyer do składania gratulacji, a potem na poczęstunek do Sali Kupieckiej i Sali Lea.

Zamykam uroczystą LXIX Sesję Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa zwołaną jako Sesja uroczysta dla nadania tytułu Honorowego Obywatela Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa Pani Oldze Tokarczuk. Serdecznie dziękuję wszystkim zebranych na dzisiejszej uroczystej Sesji za swoją obecność.